

МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ

Досвід розвинених держав демонструє, що одним із пріоритетів державної політики на початку XXI століття має бути регулювання трудової міграції населення з метою збагачення трудового потенціалу країни у національних інтересах, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності економіки, збереженню соціального миру. Ці питання набувають особливої значимості у зв'язку з глобальними викликами руху мігрантів й одночасною зміною умов трудової діяльності на тлі поглиблення суспільного поділу праці, зумовленого швидкими темпами науково-технічного прогресу, інформатизації та комп'ютеризації світового розвитку.

Аналіз статистики міграційних процесів засвідчує, що за останні 27 років кількість міжнародних мігрантів зросла з 152,5 млн до 257,7 млн осіб або в 1,69 разів. За країнами призначення найбільше зростання кількості міжнародних мігрантів спостерігалось для високорозвинених країн – в 2,19 разів, для країн із середнім рівнем розвитку – 1,19, з низьким – 1,28. Третина від світового показника кількості міжнародних мігрантів припадає на європейські країни (у 2017 році – 30,2 %).

Нові реалії вимагають перегляду підходів до регулювання трудової міграції населення. Особливо актуальною дана проблема стає для України на етапі євроінтеграції, коли змінився характер і обсяги міграційних процесів. Україна входить до числа найбільших донорів людських ресурсів у світі. За даними ООН, у 2017 році вона обіймала 8 позицію серед найбільших країн-донорів міжнародних мігрантів.

Міграційне донорство для України супроводжується низкою загроз щодо втрат інтелектуального, трудового потенціалу. Мотиви руху трудових мігрантів в середині країни та за її межі зумовлені передусім нестачею робочих місць, особливо з гідною оплатою та умовами праці, ризиками бідності навіть для працюючих осіб, низьким рівнем соціальних гарантій. Перспективи отримання кращих заробітків та підтримки родин через зовнішню трудову міграцію несуть як вагомні позитивні можливості, так і загрози, зокрема, пов'язані з відтоком економічно активного населення з України.

Назріла потреба розробки адекватного мотиваційного механізму регулювання міграційної поведінки населення, спрямованого на реалізацію інтересів держави та її населення. Для комплексного розв'язання цієї проблеми пропонуємо структурно-логічну схему мотиваційного механізму регулювання зовнішньої трудової міграції на макроекономічному рівні (рис.1).

Метою мотиваційного механізму регулювання міграційної поведінки населення є забезпечення позитивного впливу міграційних процесів на рівні окремої людини, суспільства, держави, що проявляються в економічному, соціальному, політичному і безпековому контекстах та цілісно забезпечують якість людського розвитку.

Специфіка запропонованою механізмом полягає в тому, що він орієнтується передусім на мотиваційні пріоритети населення у сфері праці, зумовлені базовими потребами та інтересами.

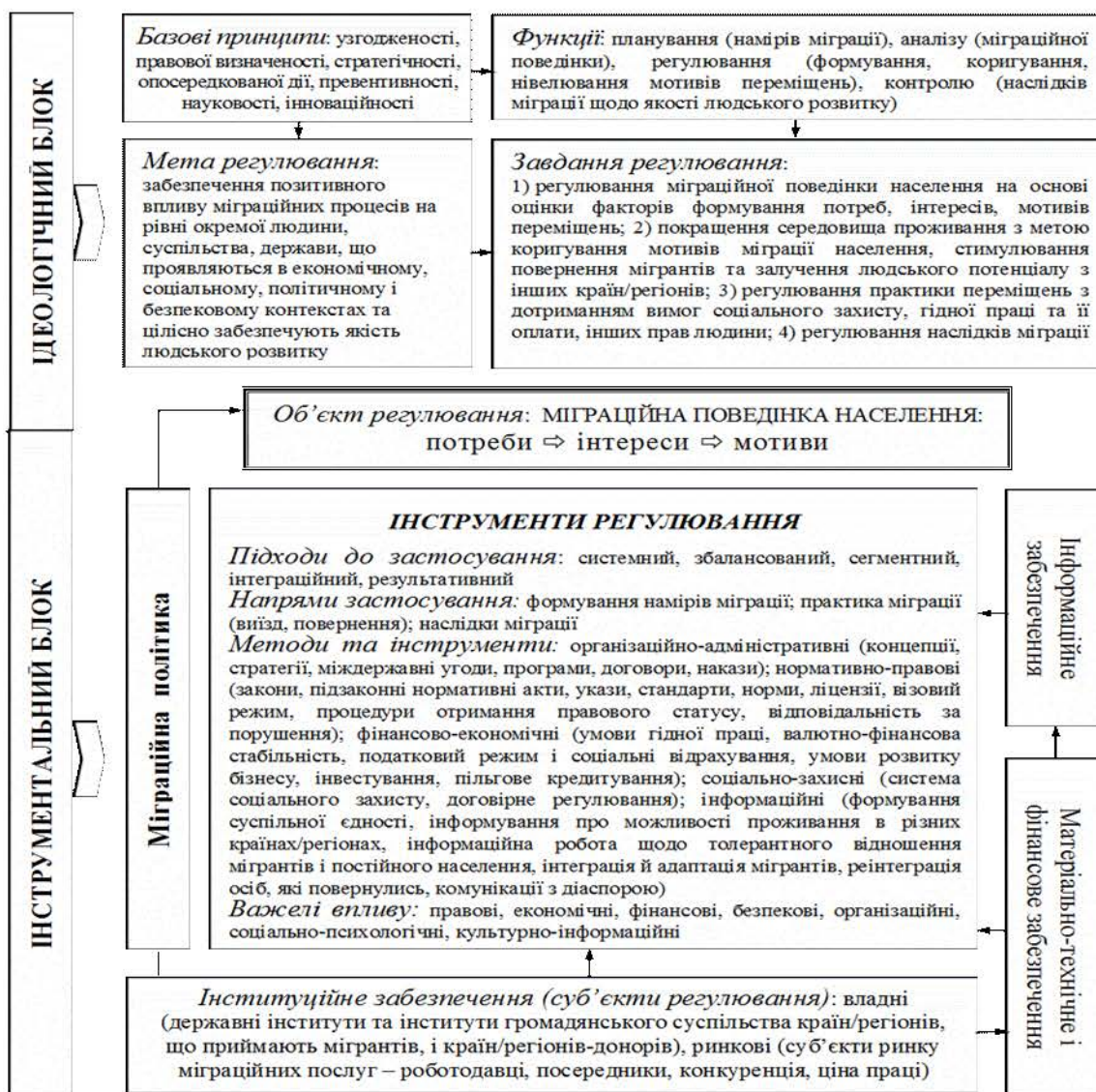

Рис. 1. Мотиваційний механізм регулювання зовнішньої трудової міграції

Зауважимо, що схемою на рис.1 передбачено багатопланову дію механізму:

1) механізм розширює можливості зміни мотивів населення щодо переміщення на визначені відстань та час з конкретною метою;

2) дозволяє більш гнучко змінювати практику виїзду та повернення трудових мігрантів;

3) розширює важелі уникнення / пом'якшення негативних наслідків переміщень населення для трудового потенціалу країни за рахунок превентивного характеру заходів міграційної політики, що ґрунтується на системному підході щодо розробки та реалізації рекомендацій, спрямованих на створення робочих місць, привабливих за умовами та оплатою праці, підвищення якості людського розвитку в Україні.

Список використаних джерел:

1. Лібанова Е.М. Зовнішні трудові міграції українців: масштаби, причини, наслідки / Е.М. Лібанова // Демографія та соціальна економіка. – 2018. – № 3(34). – С. 11–26.
2. Наслідки міграційних процесів: нові виклики та можливості для регіонів / НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього»; наук. ред. У.Я. Садова. – Львів. – 2015. – 252 с.
3. Риндзак О. Фактори і мотиви зовнішньої міграції населення України [Електронний ресурс] / Ольга Риндзак // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2018. — Вип. 1 (18). — С. 112-121. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18rotmnu.pdf> (дата звернення: 16.10.2018).
4. Саріогло В.Г. та ін. Українське суспільство: міграційний вимір. Національна доповідь: [Монографія] – К.: НАН України. – 2018. – 320 с.
5. Семикіна М.В. Діагностика міграційних настроїв населення у регіоні (мотиваційний аспект) / М.В. Семикіна, В.О. Кабай, А.В. Мельнік, М.В. Бугаєва // Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки, 2019. Вип.3(36). – С. 109-124.

УДК 338.43.02

*Фрунза С.А.
кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна*

СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Національна економіка залежить від розвитку сільськогосподарської продукції яка необхідна для забезпечення життєдіяльності суспільства, формування валового внутрішнього продукту. Враховуючи занедбаний фінансовий стан державної політики в Україні, в напрямку розвитку економіки, можна зазначити що агропромислова сфера теж має негативні